

Rutin för behörighetsbedömning Tandsköterska, Utb.nr. YH01496-2021

Tandsköterskeutbildningen, Centrum för Vuxenutbildningen, Umevux

Kontaktpersoner

Karin Lidvall, utbildningsledare

karin.lidvall@vll.se

090-785 60 11, mobil 070-305 72 26

Annika Svensson, utbildningsansvarig

annika.svensson.2@umea.se

090-16 41 99, mobil 070-330 77 88

Christer Löfven, vägledning och administration

Christer.lofven@umea.se

Mobil 090-16 12 14 Mobil 070-605 03 77

Allmän utgångspunkt för ansökan till utbildningen och behörighetsbedömningen

Alla sökande skall bemötas, hanteras och bedömas likvärdigt och i största möjliga mån utifrån vad som är bäst för den sökande, sett till möjligheten att bli behörighetsförklarad. Det är dock inte detsamma som att frånta den sökande ansvaret att själv söka information, lämna in nödvändiga underlag samt ta kontakt vid frågor och oklarheter. Denna rutin tydliggör vilka åtgärder vi själva skall göra för att säkerställa en rättssäker och likvärdig process.

Information

Information om utbildningen och dess behörighetskrav skall finnas på utbildningsplatsens webbsida, liksom hänvisning till allmän information om Yrkeshögskolan och studerandes rättigheter.

Sökande till utbildningen

Som sökande räknar vi alla som lämnat in en ansökan antingen via webbsystemet yh-antagning.se som är den önskvärda och huvudsakliga vägen, eller via epost alternativt vanlig postgång till *korrekt angiven adress* hos oss vilken skall finnas angiven på utbildningens webbplats. Alla sådana personer räknas som sökande oavsett om ansökan är fullständig eller ej. Har den blivit skickad korrekt skall den alltså alltid behandlas enligt denna rutin.

Mottagande, diarieföring och löpande dokumentation

Alla korrekt mottagna ansökningar skall diarieföras i yh-antagning.se så snart de tagits emot och är möjligt. För samtliga sökande som själva ansökt direkt i webbsystemet sker detta per automatik,

medan de som kommer in på andra sätt måste hanteras manuellt. Under den öppna ansökningsperioden skall nödvändig diarieföring ske minst två av arbetsveckans fem dagar. En ansvarig person för detta skall finnas inom Centrum för Vuxenutbildning med administratörsroll och utbildning i systemet yh-antagning.se.

Begäran om komplettering av ansökan

Om ofullständig ansökan inkommit skall kontakt tas med den sökande för omgående komplettering i den mån sådan kontakt är möjlig. Om kontaktuppgifter saknas eller den sökande ej går att nå trots upprepade försök under två veckors tid, vidtas inga ytterligare åtgärder. Notering om typ av kontaktförsök samt datum för när ärendet läggs ned skall dokumenteras.

Grundläggande behörighet, krav på särskilda förkunskaper samt 20 %-regeln

I Förordningen om yrkehögskolan SFS 2009:130 anges grundläggande behörighet i 3 Kap. §1 (gymnasiekompetens) och §2 (nödvändiga kunskaper i svenska). Därutöver har utbildningen till Tandsköterska krav på särskilda förkunskaper (tillämpning av 3 Kap. Behörighet i övrigt §3) i form av godkänt betyg i Svenska 2 eller Svenska som andra språk 2. Vi har även valt att tillämpa möjligheterna i 3 Kap §4, den så kallade 20 %-regeln via reell kompetens.

Behörighetsbedömning

Behörighetsbedömningen skall utgå från de dokument och underlag den sökande lämnar in och omfatta såväl den allmänna som den särskilda behörigheten. I samband med bedömningen skall även den sökandes reella kompetens vid behov kartläggas och bedömas först avseende samtliga punkter 1-3§§ och därefter även vid tillämpningen av §4.

Löpande dokumentation

En person med studie- och yrkesvägledarvana eller motsvarande kompetens skall ansvara för behörighetsbedömningen, vilken skall dokumenteras löpande i yh-antagning.se. Den fullständiga bedömningsprocessen av reell kompetens får dock dokumenteras separat innan den införs i webbsystemet yh-antagning.se. Detta då det möjliggör en säkrare process med bättre överskådlighet och en mer likvärdig bedömningen eftersom just de aktuella sökande därmed går att jämföra på ett bra sett rent visuellt, något inte webbsystemet yh-antagning.se medger. All sådan dokumentation måste dock sparas och skall när som helst under processen eller i framtiden gå att ta fram.

Formell kompetens

Varje sökande bedöms inledningsvis utifrån om de uppnår kraven för formell behörighet via betyg eller ej, såväl grundläggande som avseende särskilda kunskaper. Detta dokumenteras i webbsystemet i samband med att ansökan kommer in och behandlas. Den första behörighetsbedömning skall ske så snart det är möjligt efter att ansökan lämnats in, normalt dock senast inom en vecka. Detta för att möjliggöra för sökande att vid behov komplettera.

Reell kompetens

Om den formella behörigheten ej kan styrkas via inlämnade underlag, skall alltid den sökande få information om att denne kan söka utifrån reell kompetens, såväl när det avser grundläggande

behörighet som särskilda krav på förkunskaper, även om denne inte själv har åberopat detta i sin ansökan eller initialt lämnat in något som stöder den reella kompetensen. Den sökande skall även ges

information om vad denne kan göra för att styrka eventuell reell kompetens och därmed möjliggöra en rättvisa bedömning. Om ingen fullständig kompetenskartläggning inlämnas skall det som inkommit beaktas i den form det mottagits och genomgå motsvarande bedömningsprocess.

Samtliga sökande som saknar formell behörighet genom betyg dokumenteras och bedöms i en särskild process som lämpligen synliggörs i excel och baserat på följande uppgifter;

1. Antal avklarad gymnasiepoäng (eller sådant som styrker motsvarande)
2. Godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 (eller sådant som styrker motsvarande)
3. Längd på samt typ av eventuell arbetslivserfarenhet samt andra relevanta yrkesmässiga meriter (ideella eller förtroendeuppdrag, hobbyverksamhet på yrkesmässig nivå etc.)
4. Förekomst samt typ av eftergymnasiala/högre utbildningar (även utländska, privata anordnare, direkt branschanknutna utbildningar etc) och eventuella genomförda kunskapsprov/tester

Allmän behörighet enligt 3 Kap. §1 punkt 4

Grundläggande behörighet enligt denna punkt bedöms den ha som *”genom svensk eller utländsk utbildning eller praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen”*.

Grundläggande behörighet enligt ovan bedöms sökande till denna utbildning direkt ha om de uppfyller något av följande i bedömningsprocessen;

1. Minst 75 % avklarade gymnasiepoäng eller motsvarande via likvärdig utbildning (enligt kriterierna i förordningen) och dessutom godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 samt minst 3 års yrkeserfarenhet inom svenska arbetsliv för att säkerställa god samhällsorientering.
2. Minst 50 % avklarade gymnasiepoäng eller motsvarande via likvärdig utbildning (enligt kriterierna i förordningen) och dessutom godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 samt minst 5 års yrkeserfarenhet inom svenskt arbetsliv för att säkerställa god samhällsorientering.

Samtliga som saknar något av betygen Sv 1, Ma 1a eller Eng 5 måste för att bedömas ha grundläggande behörighet dessutom kompensera det på annat sätt enligt följande;

- **Sv 1** bedöms kompenseras om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på god allmän läsförståelse och skrivförmåga samt allmänt god muntlig kommunikations-förmåga, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.
- **Ma1a** bedöms kompenseras om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på motsvarande grundläggande matematisk förmåga som gymnasiekursen ger, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.

- **Eng 5** bedöms kompenserat om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på motsvarande grundläggande engelskspråkig förmåga som gymnasiekursen ger, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.

Behörighet enligt 3 Kap. §3 Behörighet i övrigt, särskilda förkunskaper

Utbildningen ställer krav på särskilda förkunskaper motsvarande Sv2/Sas2 och Engelska 5 vilket kan styrkas genom uppvisad reell kompetens om formella betyg saknas.

Sv2/Sas2 bedöms kompenserat om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på muntliga presentationer inför andra, god förmåga att förstå och göra sig förstådd i vardagliga samtal och yrkesrelaterade diskussioner där språk och innehåll anpassats till syfte och mottagare, och där argument används för att tydliggöra egna åsikter och bemöta andras argument. Dessutom skall yrkeserfarenheten säkerställa att sökande har förmåga till skriftlig dokumentation, att skriva arbetslivsrelaterade texter anpassade efter ämne, syfte och mottagare med gott ordförråd och god struktur samt att den sökande behärskar läsning av och samtal om texter som används i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Engelska 5 bedöms kompenserat om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på motsvarande grundläggande engelskspråkig förmåga som gymnasiekursen ger, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.

Ovanstående bedöms kompenserat även genom minst ett års studier med godkända resultat på eftergymnasial nivå med svenska respektive engelska som undervisningsspråk, eller andra styrkta uppdrag eller erfarenheter som kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet som då skall beskriva på vilket sätt kraven kan anses uppfyllda.

Vid kvarstående tveksamheter kan sökande erbjudas ett validerande provtillfälle för att styrka de särskilda förkunskaperna.

Behörig enligt 3 Kap. §4 (20 %-regeln)

”Behörig att antas till utbildningen är, trots vad som anges i 1-3 §§, även den som bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för”.

Denna behörighetsgrund omfattar såväl brister i den grundläggande behörigheten som de särskilda förkunskapskraven för utbildningen. Samtliga som inte kunnat behörighetsförklaras efter bedömning enligt 1-3§§, skall alltid prövas mot §4. För behörighet bedöms minst ett alternativ under respektive punkt 1 och 2 behöva vara besvarat med ett ”ja” utifrån inlämnade och styrkta underlag.

1. Uppvisad tidigare studieförmåga alternativt vidimerad studiemotivation/tillgång till framtida studiestöd (utöver det utbildningen normalt kan erbjuda)
 - Har den sökande uppvisat studieförmåga genom exempelvis fullföljd annan längre (valfri) eftergymnasial utbildning – svensk eller utländsk - alternativt på gymnasial nivå en fullföljd specifikt vårdrelaterad vuxenutbildning?
 - Har den sökande resurser eller nätverk i branschen (tandvård) som kan och har för avsikt att stötta under utbildningstiden?
 - Har den sökande drivit eget företag eller gjort annat som tyder på starka egna drivkrafter, gott självledarskap och förmåga att överkomma hinder och möta utmaningar utan att ge upp?
 - Har den sökande uppvisat andra skäl som kan bedömas likvärdigt något av ovanstående?

2. Förmåga att utöva det framtida yrket
 - Har den sökande jobbat sammantaget minst 12 månader motsvarande heltid inom människonära yrken, t.ex. inom vård, omsorg eller service som stöder ett genuint intresse för människor och relevant insikt i människonära yrken?
 - Har den sökande erfarenheter av administrativa yrken med stort inslag av kommunikation och kontakter som styrker möjligheten att kunna utöva yrkets framtida krav på sådan kompetens?
 - Har den sökande uppvisat andra skäl som kan bedömas likvärdigt något av ovanstående?